

Observació i anàlisi de l'atac i la defensa de primera línia en voleibol

Autor: **Cristòfol Salas i Santandreu**
INEFC-Lleida
Universitat de Lleida

Directors: **Dr. Juan José Molina Martín**
Universidad Europea de Madrid

Dra. M.Teresa Anguera Argilaga
Universitat de Barcelona

Paraules clau: *Atac, Bloqueig, Voleibol, Patrons de conducta.*

La interacció entre l'atac i la defensa en voleibol genera un desequilibri important, que té conseqüències que s'expressen clarament en el terreny de joc, i que finalment genera un problema d'imatge (Steel, 1991).

L'objectiu general de la investigació consisteix a detectar i descriure els patrons conductuals de la defensa de primera línia. Aquesta seqüència conductual pot establir-se a partir de diferents conductes donades, seleccionades per hipòtesis, pertanyents a criteris conductuals ofensius, defensius i criteris d'eficàcia. En aquest últim cas, es pretén d'analitzar com es desenvolupa l'acció defensiva prenent com a conductes donades el control de la pilota en l'inici de la possessió d'aquesta i l'eficàcia obtinguda per l'acció defensiva.

El disseny observacional, en relació amb els tres grans eixos i on cal situar-los, és de seguiment, nomotètic i multidimensional. Precisament aquesta última característica es reflecteix en l'instrument

observacional elaborat ad hoc. La interacció atac-defensa s'ha registrat seguint el model competitiu de Sánchez i Álvaro (1997), en què es prenen dades del context on es desenvolupa el joc, de les mateixes conductes que s'hi observen, i finalment de l'efecte final d'aquestes sobre l'entorn de joc. El control de la qualitat de la dada ha estat efectuat mitjançant el coeficient Kappa de Cohen, tant intraobservador com interobservador. L'anàlisi seqüencial per a l'obtenció de patrons estables de comportament, s'ha realitzat a través del programa estadístic SDIS-GSEQ V. 4.1.2 de Bakeman i Quera (2004), tenint en compte les variables, classificació dels equips, complexos de joc on es desenvolupa l'atac, rotació de l'equip en defensa i marcador.

Els resultats obtinguts mostren la influència dels criteris de l'atac (zona de col·locació, nombre de jugadors, estructura funcional, zona de culminació, temps i direcció) en el desenvolupament de l'acció defensi-

va (estructura formal, responsabilitat i opció davant de l'atacant ràpid, responsabilitat del col·locador, nombre de bloquejadors, fixació, verticalitat de salt i posicions de braços, tant del bloquejador auxiliar com del principal). La incidència de la posició defensiva en la resolució final d'aquesta és més feble. Finalment, també s'han pogut detectar petits patrons conductuals associats a les conductes corresponents a l'eficàcia de l'acció defensiva.

L'aplicació de la tesi consisteix a detectar estructures ocultes que s'esdevenen en la fugacitat de l'enfrontament entre l'atac i la defensa, i amb això contribuir a la metodologia de l'entrenament tècnic - tàctic de l'acció defensiva de primera línia. També es proposen potencials canvis a les regles oficials de joc que incideixen tant en paràmetres estructurals com directament en les possibilitats funcionals dels atacants, tot plegat per contribuir al reequilibrament entre l'atac i la defensa, tan desitjat en el voleibol.